

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

4. søndag i åpenbaringstiden - 27. januar 2019

Prekentekest: Ord 14,21–22. 25. 31

Lesetekst I: Fil 1,20

Lesetekst II: Luk 13, 10–17

Rettferdighet og integritet

4. søndag i åpenbaringstiden

Åpenbaringstiden er perioden mellom jul og faste. Vi har akkurat feiret Jesu komme og om noen uker tar vi fatt på den lange forberedelsen fram mot feiringen av *hvorfor* han kom. Før den tid, i åpenbaringstiden, leser vi tekster som viser oss viktige sider ved hvem Jesus er.

Gudsfrykt og ekte visdom

Har du noen ganger fundert over uttrykket «grunne på Herrens lov dag og natt» (jf. Sal 1,2)? Hvordan gjør man det? Jeg tror vi finner en mulig oppskrift i Ordspråkene. Denne boken er full av korte, fyndige utsagn som taler direkte inn i hverdagen og holder fram de gode valgene. I den grad vi kan snakke om at Gud har en Twitter-konto, må det være Ordspråkene. Og den som fyller seg med visdommen (personifisert i Ordspråkene), tenker nøye gjennom den og lar ordene sive ut i kroppen, velger det som er godt og som Gud har glede i. For Guds sanne visdom er til syvende og sist Kristus (1 Kor 1,30) og den som holder hans ord, har fellesskap med ham (Joh 14,23).

Omsorg for de svake

I evangelietekstene for denne søndagen leser vi om helbredelser Jesus gjorde. Det er en viktig side av hvem han er. Han er den som er kommet for de syke og svake – både menneskelig og åndelig talt.

Fra Ord 14 leser vi bare noen utvalgte vers, ikke et helt avsnitt. Grunnen til utvalget vet jeg ikke, men vi kan iallfall merke oss at denne omsorgen for de svake rammer inn versene det skal prekes over. Og vers 31 er trolig det mest kjente av dem: «Den som undertrykker den svake, håner hans skaper, den som hjelper den fattige, gir Gud ære» (Ord 14,31).

I en preken er dette et vers vi passe på at vi ikke forklarer bort – eller bortforklarer. Det kommer kanskje aller mest til sin rett om vi kan illustrere det med eksempler fra våre egne omgivelser. Selv behøver jeg ikke gå mange hundre meter hjemmefra før jeg kommer til Sinsenkrysset. Der, i steinuren under krysset, bor en rekke av Oslos tiggere. Problemet er ikke å forstå verset, problemet er at det er så altfor enkelt å forstå.

Helhet og sannferdighet

De to andre versene, vers 22 og 25, vektlegger på en særlig måte det vi kan kalle «god integritet». Det å ha sin integritet i orden er iallfall viktig for meg. Få ting gjør meg mer skamfull enn når finner meg selv i en situasjon der jeg ikke har gått fram på riktig vis. Våre vers taler tydelig om dette og stiller opp kontrastene mellom riktig og galt.

Dette tar oss inn i en svært sentral tematikk både i Ordspråkene og gjennom hele Det gamle testamentes tale om forholdet mellom Gud og Israel. Livet med Gud beskrives gjennomgående som en vandring. Og under en vandring er det avgjørende viktig å gå på riktig vei. Den sterkeste illustrasjonen på dette i Ordspråkene finner vi i kapittel 9, hvor de to damene, fru Visdom og fru Dårskap, inviterer til middag. Den som kommer til fru Visdom skal få gå fram på «den vei forstanden viser» (Ord 9,6) og hos henne «skal dine dager bli mange (9,11), mens gjestene til fru Dårskap «er fra dødsrikets dyp» (9,18). Appellen er klar: Hvem vil du spise middag hos? Hvilken vei vil du gå på?

To slags rettferdighet

Disse versene er ikke enkle å tale over. Selv om de har et felles hovedtema, berører de ulike tematikk. Ett mulig grep man kan gjøre i en tale over denne teksten er å sette seg litt inn i Luthers tale om «to slags rettferdighet». Vi taler både om en rettferdighet som kommer utenfra, en «fremmed» rettferdighet som ikke er vårt eget verk. Det er Kristi rettferdighet, den som gis oss. I møte med tekster som så til de grader viser oss hvor tydelig vi kommer til kort overfor Guds standard, trenger vi å høre at Jesus har levd det fullkomne som livet disse versene sikter mot. Og den som er i Kristus, har også hans liv og hans fullkomne rettferdighet.

Samtidig som vi taler om Kristi rettferdighet som gis oss, taler vi også om en annen type rettferdighet som er en frukt av den første. Det er det nye livet og den nye kjærligheten til Guds lov som oppstår i det mennesket som har fått del i Kristus og hans rettferdighet. Det er en rettferdighet som strekker seg mot Kristus og ønsker å bli mer lik ham.

Knut Kåre Kirkholm

Teolog og høgskolelektor ved Fjellhaug internasjonale Høgskole (NLM) og redaktør i magasinet Fast Grunn.

kkirkholm@fjellhaug.no

Header – Georgia 18 bold

Brødtekst – Georgia 11 normal

Overskrift – Georgia 11 bold

Brødtekst

Overskrift

Namn på bidragsyter – Georgia 11 bold

Tittel – Georgia 11 normal

navn@epost.no (fiolett)